

AV229 Český a slovenský film za normalizace: seminář

Čtvrtá hodina

- 15.3.
- pondělí 21.3. –17.30 beseda se Štěpánem Hulíkem
- 22.3. – seminář se nekoná, namísto něj ve stejný čas individuální konzultace (do té doby doporučuji sběr dat)
- 29.3. – analýza ohlasů v tisku – Juraj Herz - *Radka Nezvalová*
- 12.4. – zpracování materiálů z FSB - ?
- 19.4. – rozpočty + návštěvnost – *Radek Marcin*
- 3.5. – porovnání scénáře a filmu – Zabil jsem Einsteina, pánové – *Lukáš Pešák*
- 17.5. – orální historie/ zpracování materiálů z FSB - ?

Model výzkumu

1. Identifikujeme téma
2. Výzkumný problém
3. Účel výzkumu (co se bude zkoumat a jak)
4. Výzkumná otázka
5. Hypotéza (odhad vztahu, který bude za určitých podmínek existovat)

Struktura odborné eseje

- Úvod – 1. argument – tvrzení, které budete v textu ověřovat
- Téma 1
 - protiargument 1 – nastolení tématu – vyvrácení protiargumentu 1 - proargument
- Téma 2
 - Protiargument 2 – nastolení tématu – vyvrácení protiargumentu 2 - proargument
- Téma 3
 - Protiargument 3 – nastolení tématu – vyvrácení protiargumentu 3 - proargument
- Závěr

Orální historie

Doporučená četba:

- Vaněk, Miroslav a Mücke, Pavel. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. Praha: Fakulta humanitních studií UK v Praze, 2011.

Příklady rozhovorů:

- Vaněk, Miroslav a Urbášek, Pavel. *Vítězové? Poražení? Životopisná interview*. 1. díl: Disent v období tzv. normalizace. Praha: Prostor, 2005.

- Narátor = dotazovaný - a tazatel
- Kvalitativní metoda
- Téma, ke kterému má vázanou přímou zkušenost - co dělal, co ho motivovalo, jak reagoval na události, pocity
x data, chronologický popis událostí
- Jak kontaktovat a tipy, pokud se bude rozhovoru bránit (s. 142 – 144)

Zásady a tipy při rozhovoru s nárátorem

- Aktivní naslouchání
- Chybou je časté přerušování, interpretace, zjednodušování, zkoušení znalostí
- Fáze rozhovoru
 - Otevřené vyprávění
 - Dialog – upřesnění předchozího
 - Předem připravené otázky
 - Sporné body
- Jak klást otázky
 - Krátké, otevřené otázky
 - Zapsat si poznámku > přerušit
 - Co dělat, pokud příliš odbočí od tématu
 - ...pokud se váms dělení zdá nepravdivé
- Osobní archiv

- Přepis rozhovoru
 - s. 154 – 163; ukázka viz. Příloha 6
- Analýza rozhovoru
 - už v jeho průběhu
 - komentáře narátora k přepisu rozhovoru
 - Porovnání informací s jinými zdroji
 - Jazyková analýza

Východiskem k analýze je záznam rozhovoru, nikoliv jeho přepis.
Rozhovor jako narativní útvar.

Témata k orální historii

- **Generace mladých začínajících filmařů na počátku 80. let**
 - Profesoři za školou (Brynych, Muchna, Blažek) - 1975
 - Jak rodí chlap (Troška, Ekl, Drha) - 1979
 - Plaché příběhy (Zborník, Flídr, Tintěra) - 1982
 - Figurky ze šmantů (Faltýn, Kubišta, Urban) – 1987
 - Přátelé bermudského trojúhelníku (Křístek, Prokop, Šícha) – 1987
- Zdeněk Tyc
- Tomáš Vorel
- Vladimír Drha
- Václav Křístek
- Fero Fenič
- Vít Olmer
- Zdeněk Troška
- Vladimír Blažek

- Doporučená literatura:
 - **Těžká léta československého filmu** – díl Mládí vpřed
 - **Třetí strana trojúhelníku** – příloha 1 – tipy pro tazatele v bodech (s. 224)
 - příloha 6 – záznam + přepis + redigovaný rozhovor

Podoba seminární práce: min. 1 strana interpretace – úvod zasazení do kontextu + argument podložený úryvky z rozhovoru + na 3 strany přepis rozhovoru

- kameraman **Stanislav Milota**
- spisovatel a scenárista **Petr Markov** (Jak utopit dr. Mráčka, Slunce, seno, básníci)
- scenárista **Drahošlav Makovička**

Rozpočty a návštěvnost

Doporučená literatura:

- PIŠTORA, Ladislav (1997): Filmovi a kina na zemi České republiky. Od roku 1945 do současnosti. *Illuminace*, 9, 2 (26), od s. 63-106.
- DANIELIS, Aleš - Radko HÁJEK. Film a divák I. *Film a doba*, 1989, vol. 35, Č. 1, s. 24–25.
 - Běžný rozpočet filmu v 70. a 80. letech se pohyboval okolo 2 milionů korun
 - Sci-fi filmy, fantasy komedie - podíl určený na triky-výpravu

Rozpočty

Fantasy komedie

1. Jak utopit dr. Mráčka aneb konec vodníků v Čechách
2. Tajemství hradu v Karpatech
3. Adéla ještě nevečeřela
4. Talíře nad Velkým Malíkovem
5. Já už budu hodný, dědečku

- **Rodinné/crazy komedie**

- *Zdroj informací:* produkční dokumenty FSB k jednotlivým filmům

Sci-fi filmy

1. Akce Bororo
2. Kam zmizel kurýr
3. Monstrum z galaxie Arkana
4. Odysseus a hvězdy
5. Tajemství Ocelového města
6. (Tajemství staré půdy)
7. Temné slunce

Návštěvnost

Zdroj informací:

- ABS, f. Barrandov historie, k. BH-1981-A3, Filmy, Distribuční výsledky filmů FSB 1975-1981.
- Návštěvnost 1969 – 1973
- Na počátku 80. let
- Návštěvnost krimi komedií
- Návštěvnost rodinných komedií

Návštěvnost krimi komedií

(x kriminální a detektivní filmy produkovány v počtu 2-3 za rok, ale nízká návštěvnost – do 200 tisíc diváků)

- Drahé tety a já - 1974
- Holka na zabití – 1975
- Muž z Londýna – 1974
- Od vraždy jenom krok ke lži – 1982
- Bony a klid – 1987
- Partie krásného dragouna – 1970
- Podfuk – 1985
- Šest černých dívek aneb Proč zmizel Zajíc? – 1969
- Tři nevinní – 1973

Juraj Herz

- **Ohlasy v tisku**

- **Produkční dokumentace FSB**

lektorské posudky, schvalovací proces

Petrolejové lampy 1971

Morgiana 1972

Holky z porcelánu 1974 – námět spisovatelky J.Kolářové

Holka na zabití 1975 – průměrný námět, na hraně mezi detektivkou a komedií, omezený rozpočet

Den pro mou lásku 1976

➤ **Panelstory**

- Produkční dokumentace FSB - schvalovací proces
Ohlasy v tisku - vliv zahraničního uvedení

➤ **Schvalovací proces (lektorské posudky):** Kulový blesk, Vrchní, prchni, Nejistá sezona / fantasy komedie

➤ **Petr Schulhoff - přechod od kriminálního žánru ke komediím**

- 1969 – Po stopách krve
- 1971 – Víím, že jsi vrah
- 1974 – Osud jménem Kamila
- komedie Hodíme se k sobě, miláčku?
- 1976 – Zítřa to roztočíme drahoušku...

➤ **Jaroslav Papoušek –přerušení návaznosti se 60. lety**

- 1984 Cesta kolem mé hlavy
- Všichni musí být v pyžamu
- 1979 Žena pro tři muže
- 1976 Konečně si rozumíme
- 1974 Televize v Bublicích aneb Bublice v televizi

➤ **Filmy Stanislava Strnada (Můj brácha má prima bráchu)**

- Produkční dokumenty z FSB

Jaroslav Papoušek a jeho tvorba v normalizaci

- Ecce homo Homolka 1969
 - Hogo fogo Homolka 1970
 - Homolka a tobolka 1972
-
- Kontinuita s Novou vlnou nepřerušena
 - záruka divácky přitažlivého společensky angažovaného filmu

NAD ROZHOVOREM S REŽISEREM KARLEM KACHYNOU

O ANGAŽOVANOSTI

V časopise Zábr, který dnes vyšel, najdete úsbabý rozhovor s filmovým režisérem Karlem Kachynou. Jeho zatím poslední film, film ÚZ zasa oběma přes kaluže, získalo před několika dny sáveršené vítězství na celostátním festivalu českých a slovenských filmů v Plzni jako nejlepší snímek loňské produkce. Tato vítězství má přírůka jak porota, tak divák. Rozhovor se táhne kolem tohoto posledního filmu Karla Kachyna vyvíjí se, v čem stáí jeho společenskou angažovanost.

Samočřejmě má právní v tom, že i každý opravdový humanismus je angažován za důstojnost, zejména to trochu širší obsah pojmu angažovanost, protože tím by se u nás mohl označovat postoi stranici sociálního a komunismu, tedy postoi mnohem vyhraněnější a ostřejší než ona všeobecná angažovanost za dobro lidstva jako takové.

Režisér Kachyna odpovídá na otázku, zda se domnívá, že všechny jeho filmy, i natočené zcela hebdávo, byly stejně kladně a optimistické jako tento film:

»Ne. To jsou si nikdy nemyšlel. Ani dnes si to nemyslím. Žádný člověk není usmýšlivý. Je tím radší, neboť pracuji v emocionální sféře. Ale tím, že si nasytí popel na hlavu, otkoito nepřesvědčím. Tím radší sámi sebe. Ostatní rozhodující jsou divy, nikoliv slova. Sám o sobě si myslím, že jsem se jmenil největší filmový profesi. Bohužel, znalost profese má někdy své záporné stránky. Sláno se, že i zkušeny profese, jmenovitě do svého odborného záněti třeba pro vývoce dramatické kvality, přilběhu uvěřit všechny aspekty díla v jeho souvislosti s dobou, ve které vzniká, jeho ideový dopad.

V jednom z výstřední australského časopisu Sunday Review, který mi poslal - psívalatel - Alan Marshall (autor námetu k filmu ÚZ zasa oběma přes kaluže - pozn. KJ), píse tamější redaktor zprávu o tomto filmu. Na závěe tam se govidem konstruuje, že ... režisér Kachyna přes svůj ideologič postoi, jmenovitě rokni útek a ptem filmoveho populaci a jen nem Procházku neby, jak se ukazuje, vykřikem z hranašské přánc: Myšlím, že k tomu jmenovitě nic do dávat.

Autar rozhovoru však naléá: Ale snad byste mohl přece něco dodat? A režisér Kachyna odpovídá:

»Vělice by mne mrzelo, kdyby to, co říkám o sobě, o svém postoi k práci, k životu, k současnému dění, vzniklo jako projev jakési formální zangagovanosti. Nebylo by zasaual ná tu na papíre se vzáet všeo věrešitno a plamené se přihlásit ke

zitelné snaze o uskutečnění lepšího života. Ani dnes tomu nará a neudá být línak. Ošit nálich současných vedoucích politiků i umělich v nárah zámít má stějný cíl - vyhodnotit socialistickou společnost pro rozvoj nárdi, istota a mozdrost státi, společenství nárdi, zárovu, plnou trošly k životu, kde by nejm náily, ale kde by doopravy rozvívali rúzá a nárdly se dít.

Ala to se línce řekna, ale moc těžko uskutečňuje. Každý umělec si ve smrti taboito naplndí své tvorby. Nová úprava svou vlastet cestu. I já se jí snažím nálet. Hledám jí v záměření nárd mladý i záporný své tvorby, hledám jí v konkrétní práci. Ve svých filmech, kterým dávám svůj tvar a svou formaci, jen línti mohu vyslovit své slovo a tou, jaký jsem.

Putat vlnetek z rozhovoru Zábru s režisérem Karlem Kachynou. Lidé, znáš si ta slova dobře, laskově, zamýšleně, sjeva způsobem i odhodláním. Nechej po úběh by však člověk snad přece jen měl právo čekat ovesnější postoi než námlást. Nikdy nechce, aby si sypal popel na hlavu, to by nebylo stejně nic přínosné. Ale co mášna právo čekat, je jeho vlastní národ, dnešní, na to, čemu prospěje (jakou dílu, jako byl Kára do Vídně. Ale možná? Čemu by byl prospěh film, který se nepýš po náduze nádat na plátno kin: úcho? Jaký si popel na hlavu líe o to, zachránit a pomoci druhým, aby dočkali také pochopit.

Znáhat člověka je náosné. Ale jde o to, ovesněti říci, kterému člověk? Kára čekat pomáhat? Protože pomáhat znamená také proti oběmu. Socialismus si líe ovesněnost světljak. Dnes je na Západě mnoho lidí, kteří se nárd. Ani u náe tomu nebylo tráti, čouže se náli, rozvíjet málo socialističtí slova socialistem? Dotrak oni náhlášil svou lásku k člověku, svůj nása nepřístí ochráněná lidstvo a útlaké nárd.

Nechej o oviměním pochopovat o upřimosti slova Karla Kachyna. Lze je umědomodati. Mělo však línak než nárditi oči graným jmenem, jmenit pro socialismus, jsem proti jeho nepřítelům. Nejsm tím pádem nějakým světl-mášan postoi do dat, námlák, káram dně i sebe, o koho líe, toho tím myslím.

Tomto svět je, jak známo, rozdílený a líkly nejsou ovědné ani dáblov, ani komunisti. V tomto světě však je práto nárd přiznávat si se k socialismu, dát se do jeho služby tak, úběh je skutečně pomáhat vybudovat a vybudovat. Lidé, kteří se Kára Kachyna má právu, když říká, že rozhodující jsou činy. Lidé, kteří se seera umělcům nárdím život celou řadu. Poledním filmem prokázal neporně výrazný talent. Podle cíli do budoucna lze setova toho přispěvat k tomu, že filmový přepis televidenční inacevace o Alexandru Dumassoi je práto to »žhavé«, ověrné, socialistický záměe díla.

Málo lze obekovat i od přepisu slavného oevkovského dramatu Maryša. To snad útlaký film o dětech; slachů a parizýnech, který má Kachyna o plánu, by mohl postoi etc. A snad dosud podávat zvládné projekt filmu o Leninovi v Praze. Jenože to je zatím jenom projekt...

Ala, v umění se nárdřivost neuplácit. Jen si je třeba práti, aby zrání ovědoměti nárdi nárditi smeteti postoično co námlaké, aby se nárditno sást lacinými námluami, protože jen hluboké a poctivé pochopení a náhl-nat toho, co se u náe stalo a co je našim dněním i střejším úkolem, máte přispět k tomu, aby umění nárditno opát na ono nárdi se společenství, kterým se prádam hanosilo u od kterého se úinou latických krysů dálo tak pro sebe trápnický zákat a oděst.

Tady totiž jde cesta skutečné stranickosti, opravdového socialistického angažování.

JAN KLIMENT

FILMOVÉ STŘÍPKY

REŽISÉR A. SALTJKOV, známý především s filmě Předáda a Velký zločin, natáčí v současné době film Stávková o prvé revoluční komunisté, budoucí národní Stáre.

MOSKEVSKÁ ŽENA je název filmu režisera E. Bočarova, jehož hrdinou je námláve vlnitá pracovník žena s velkým a citlivým srdcem.

DELNICKÁ MLÁDEŽ je hrdinou filmu režisera N. Moskalenka Státi, námláve podle populárního románu A. Andrejeva Rozsudek nárd, Lidé, Vyprávě o lásce, čti a socialistické morálce, námláve budovatěle Masary.

REŽISÉR D. CHRABROVICKI připravuje podle vlastního scénáře dvoútlaký film, věnovaný vlnitým socialistickému velolekmanistovi, který zkonstruuoval první sovětské rakety a kosmické loď. Zatím název tohoto filmu, který bude dokončen v roce 1972, je Zkrocení ohně.

IARO JE IARO se název film o energetickém a ovesněním předsedáči sovětského kolektivu, režisovaný U. Nazarovem.

Ze sovětského filmového ztvárnění známé opery A. Borodína Kráše Igor.

7
ský
ml
lpo
geh
sky
má
dat
vnu
bud
pro
řiv
rávk
kyl
vya
po
naly
li
nce
lbu
ony
vše
něst
leto
šití
si
pro
ně
le
vle
vy
ně
enf
oty,
pl
su
oho
uto
řat
se
dás
aad
a
pri
ně
mo
(pa
ne
ráz
da
na
ent,
KJ
tá
le
j
ni
sa
lnat
za
lnat
ský
stě
stí
KJ
na
ho
se
re
je
dla
ho
pa
nat
řiv
ml
do
da
er
lidi
ad
nat
nat
ral
že
lmi
do
ně
liti
kni
pp
am
ent
ské
sko
ity
sdě
lho

Rozpočet

Ecce homo Homolka

Hogo fogo Homolka

2 miliony korun

Homolka a tobolka

3,6 milionu

VYSTRIZEK Z CASOPISU
Domev, Praha
- 3 - 1971

*Pouze pro to je
přijetí argumentů!!!*

OPĚT HOMOLKA!

Režisér a scenárista Jaroslav Papoušek, jehož film ECCE HOMO HOMOLKA zhlédlo takřka tolik diváků, jako božskou Angeliku, natočil pokračování příhod rodiny Homolkovy v novém českém filmu

HOGO FOGO HOMOLKA

Nezapomeňte: HOGO FOGO HOMOLKA již letos na jaře!

